

iaeden

SALVEM
L'EMPORDÀ

butlletí núm. 154

INSTITUCIÓ ALTEMPORDANESA PER A LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA

hivern
2014
2015

Dibuix: Llorenç Pascua

Butlletí de la IAEDEN

Número 154 - Hivern 2014-2015

**Editat per la Institució
Altempordanesa per a la
Defensa i Estudi de la Natura
(IAEDEN), entitat independent
sense afany de lucre i membre
de la Federació Ecologistes de
Catalunya.**

Apartat correus 245 Figueres
Tel.: 972 67 05 31
e-mail: iaeden@iaeden.cat
web: www.iaeden.cat

Composició de la Junta Directiva
de la IAEDEN:

President: *Llorenç Pascua*
Secretària general: *Anna Albó*
Tresoreria: *Ariana Seglar*
Vocals: *Carme Bosch,*
Vicenç Serradell, Salvador Jover,
Esteve Robleda, Marta Ball-Ilosera,
Leonel Manso, Sílvia Guitart,
Montserrat Pascual, Xavier Vizcaino,
Lluís Benejam, Ignasi Batet,
Sandra Saura, Joan Martí,
Bàrbara Schmitt, Mònica Pepa,
Ernest Pous, Miquel Sánchez,
Xavier Llorente, Neus Giró,
Marcel Gutinell.

Han col·laborat en aquest número:
Marta Ball-Ilosera, Lluís Benejam,
Ramon Caralt, Llorenç Pascua,
Montserrat Pascual, Mònica Pepa,
Bàrbara Schmitt, Xavier Vizcaino.

Disseny i fotos (Ll. P.):
Llorenç Pascua

Composició de textos:
Fotocomposició Roger - Figueres

Imprès a:
Gràfiques Canigó

Imprès en paper ecològic

IAEDEN no comparteix
necessàriament les opinions
expressades en les col·laboracions
signades pels seus autors.

© 2014, IAEDEN

S U M A R I

Portada:	
Pit-roig (<i>Erithacus rubecula</i>)	1
Sumari	2
Editorial	3
Calendari d'activitats	4
Noticiari	6
Custòdia agrària a l'Empordà	8
Salvem l'Empordà	10
Opinió: El canvi climàtic i el seu impacte en el benestar de les poblacions	14
Reflexions d'en Ramon	16
Butlleta d'inscripció	19

Les aportacions econòmiques a favor
de IAEDEN-SALVEM L'EMPORDÀ
es poden fer a BBVA,
compte núm. ES76 0182 8304 23 0201559768
(Les persones que vulguin desgravar de l'IRPF
aquestes aportacions i/o la quota de soci,
ens han de fer saber el seu DNI)

amb el suport de:

Ajuntament
de Figueres

Alt Empordà

Medi Ambient

EDITORIAL

Celebrem poder tancar l'any amb una bona notícia: després de deu anys, finalment hem aconseguit que una part de les barraques de pedra seca de la Garriga d'Empordà s'hagin declarat Bé d'Interès Cultural (BCIL) pel Consell Comarcal de l'Alt Empordà!

La Garriga és un espai extraordinari i a la vegada poc conegut de l'Empordà. Una part ja està protegida com a Xarxa Natura 2000 (xarxa europea d'espais naturals) i ara també es posa en valor el seu patrimoni cultural. La construcció de pedra seca és una tècnica tradicional i popular emprada a tot el Mediterrani i, a la Garriga, hi trobem mostres de tot tipus com són les feixes, els canals i els centenars de barraques.

Juntament amb altres entitats i moltes persones, sobretot dels pobles de la Garriga (Avinonet de Puigventós, Biure, Llers, Pont de Molins i Vilanant), vam començar de reclamar aquesta protecció el 2004, quan va sortir el projecte d'una nova pedrera al bell mig de la Garriga i es va crear la Plataforma Salvem la Garriga i el Pla Vinyers. El Consell Comarcal de l'Alt Empordà va ignorar la nostra primera petició d'una declaració de BCIL, però, finalment, ha tramitat la segona, presentada a principi de 2013, i ha inclòs 97 de les 125 barraques que vam proposar. Val a dir que hi ha més de 500 construccions de pedra seca en un espai tan petit com és la Garriga.

Ara cal pensar com mantenir aquestes construccions i també com fer-les conèixer més. Des de l'Associació per a la Protecció i Estudi de la Garriga, que va néixer arran de la plataforma, i des del grup de patrimoni de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, treballarem per anar més enllà i aconseguir que el conjunt d'arquitectura de pedra seca de la Garriga es declari Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), figura de màxima protecció del patrimoni català.

Deu anys és molt de temps per aconseguir un objectiu, però, malauradament, el cas de la Garriga no és una excepció en la nostra cartera de causes. El 2015 farà 35 cinc anys de la fundació de la nostra entitat, 13 des de la creació de Salvem l'Empordà, i tothom que està o ha estat implicat sap que la protecció i la defensa del nostre patrimoni és un procés lent. Segurament massa lent, si pensem amb quina velocitat estem perdent la nostra biodiversitat.

Però nosaltres persistirem i volem començar l'any del 35è aniversari amb aire nou: aviat trobareu una renovada pàgina web i un nou logo que representarà la unió entre la IAEDEN i Salvem l'Empordà. Mentrestant, us desitgem un feliç any nou i esperem que ens trobem en alguna de les nostres activitats per celebrar-ho junts!

CALENDARI D'ACTIVITATS

• **Dissabte 31 de gener.** *Un día sin mexicanos (2004), 100 min.*

Es tracta d'una pel·lícula polèmica, sobre la hipotètica desaparició de totes les mexicanes de Califòrnia, i l'efecte sobre la resta de californianes. Amb estil de comèdia va examinant de prop alguns personatges, els quals es veuen afectats de diverses maneres per l'estrany fenomen.

Hora i lloc: a les 20 h a Can Met. Entrada gratuïta.

Organitza: Associació IMAGO amb la col·laboració de la IAEDEN.

• **Diumenge 1 de febrer.** *Sortida ornitològica*

El proper diumenge 1 de febrer realitzarem una altra sortida ornitològica a càrrec de l'ornitòleg Joan Ventura. En aquest cas, anirem a Olot i voltants per veure ocells de bosc. Es recomana portar binocles.

Hora i lloc: a les 8 del matí a la plaça del Sol de Figueres.

Organitza: IAEDEN.

• **Divendres 13 de febrer.** *Assemblea general de la IAEDEN-Salvem l'Empordà*

Com cada any, us animem a assistir a la pròxima assemblea general de socis que es realitzarà a Can Met el divendres dia 13 de febrer. Recordeu que és molt important la implicació de tots els socis en l'assemblea anual per valorar l'any anterior i planificar les línies de treball del proper 2015.

Hora i lloc: Can Met (c/ St. Vicenç, 30 baixos) a les 7 de la tarda.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Diumenge 15 de febrer.** *Rastres de fauna a la neu*

Anirem a Alp per conèixer els rastres de fauna que es poden trobar a la neu. Serà una excursió matiner a càrrec del naturalista Ignasi Batet, que ens guiarà per trobar rastres.

Cal portar: roba d'abric per a la neu, guants, raquetes (si no se'n tenen, s'hauran de llogar), ulleres de sol, prismàtics (optatiu), calçat adequat.

Hora i lloc: a les 10.30 h a la plaça de l'Església d'Alp (si algú té problemes de transport, truqueu al local). La sortida s'acabarà a les 13.30, aproximadament.

Organitza: IAEDEN.

• **Dissabte 28 de febrer.** *César Chávez* (2014), 101 min.

Pel·lícula basada en el compromís de César Chávez, d'origen mexicà, representant del moviment més gran de protesta no-violenta de la història dels Estats Units, amb l'objectiu de validar constitucionalment els drets humans bàsics dels més de 50.000 treballadors de la terra a Califòrnia, en la seva majoria llatinoamericans, però també filipins i afroamericans, que van estar ignorats per més d'un segle, al "País de les llibertats i les possibilitats infinites".

Hora i lloc: a les 20 h a Can Met. Entrada gratuïta.

Organitza: Associació IMAGO amb la col·laboració de la IAEDEN.

• **Dissabte 28 de març.** *Illuminados por el fuego* (2005), 100 min.

Illuminados por el fuego mostra els records d'Esteban Leguizamón, un periodista de 40 anys, el qual el 1982, quan tenia tan sols 18 anys, va ser portat com a soldat recluta per combatre a las Illes Malvines. A partir de l'intent de suïcidi d'un dels seus excompanys, l'Esteban s'immera en els records de la guerra que va compartir amb dos altres joves reclutes. No tan sols apareixen els horrors propis de la guerra i el patiment pel fred i la gana, sinó també les històries d'amistat i companyonia. Des de la mirada d'Esteban, la pel·lícula evidencia la lenta immersió de les seves fràgils vides en el cor de la mort. Després de 20 anys de la guerra, Esteban decideix tornar a las Illes per retrobar-se amb el seu passat i tancar les velles ferides.

Hora i lloc: a les 20 h a Can Met. Entrada gratuïta.

Organitza: Associació IMAGO amb la col·laboració de la IAEDEN.

NAVEGA EN CAIAC TOT L'ANY!
TARIFES PLANES SK KAYAK

- ✓ Descobrirem els millors indrets de la Costa Brava
- ✓ 6 Tarifes Planes a partir de 40€
- ✓ www.kayakcostabrava.com/tarifas-planes-sk-kayak

Logos:

www.kayakcostabrava.com | reserves@skkayak.com | 627433332

NOTICIARI IAEDEN

El Centre de Fauna Salvatge dels Aiguamolls continua la tasca

Un any després de l'atzucac del tancament del Centre de Fauna Salvatge dels Aiguamolls de l'Empordà, podem comunicar que hem aconseguit que el Centre tingui una continuïtat i un rendiment del 100%. Això és possible gràcies a moltes ajudes: el conveni a tres bandes amb el DAAM de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona i la IAEDEN-Salvem l'Empordà, l'ajuda de la Fundació Elsa Peretti i de l'Associació de Càmpings de Sant Pere Pescador.

El Centre de Fauna té la seva màxima activitat a la primavera-estiu, quan més cries d'ocells cauen del niu i alhora hi ha més gent circulant que pot observar i detectar animals ferits.

Aquest estiu han ingressat al Centre de Fauna un total de 582 exemplars, la majoria dels quals són pollets i cries que han caigut del niu, però també en destaquen diverses aus electrocutades, algun rapinyaire disparat durant la mitja veda i fringíl·lids (cadernereres, verdums, gafarrons...) capturats de manera il·legal. Com cada any, els pollets que més han arribat al Centre han estat d'espècies migradores que vénen a visitar les nostres terres durant l'estiu: uns 150 exemplars de falciots i orenetes així com una seixantena de xots, un dels rapinyaires nocturns més petits

del planeta. No ha faltat tampoc la visita d'altres polls de rapinyaires o algun animal adult atropellat en carreteres com les òlibes, els mussols banyuts, els falcons peregrins, els xoriguers i fins i tot alguna tortuga mediterrània. En relació amb els mamífers, durant aquesta temporada han passat pel CFAE una vintena d'ericons i un parell de cries de mustela.

Tots aquests animals recollits han pogut rebre atenció veterinària, el tractament i la rehabilitació necessària amb l'objectiu de retornar-los a la natura en condicions òptimes per poder refer la seva vida en llibertat.

Actualment, la nostra entitat està treballant en la reubicació del Centre de Fauna, que esperem poder anunciar

centre de fauna
AIGUAMOLLS
de l'EMPORDÀ

aviat, i seguim buscant més finançament perquè el Centre de Fauna pugui continuar funcionant.

Durant el Festival de les Aus, organitzat pel Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà els dies 6, 7 i 8 de desembre, el Centre de Fauna dels Aiguamolls va realitzar visites guiades durant els tres dies i, alhora, dues matinals de tallers infantils on es van idear mussols molt creatius mitjançant material reciclable. Unes activitats lúdiques per donar a conèixer el Centre de Fauna i la gran tasca que fa de conservació de la nostra fauna autòctona.

Per cert, ja tenim les xapes del Centre de Fauna. Si vols col·laborar amb el Centre, passa pel local i agafa'n a 1€. Podràs triar model i colors. Volem que les xapes es posin de moda entre les bosses i motxilles dels empordanesos.

Sortida per conèixer els bolets

El diumenge 26 d'octubre, es va realitzar la clàssica sortida per a conèixer els bolets. Un any més, el biòleg i micòleg Daniel Siscart ens va il·lustrar sobre la diversitat micològica del nostre país. Més d'una trentena de persones van participar en la sortida que es va realitzar als voltants de Maçanet de Cabrenys. Malauradament, el fort vent dels dies anteriors a la sortida va provocar que la recol·lecció fos una mica més difícil que en anys anteriors. Tot i així, la jornada va ser tot un èxit amb dotzenes d'espècies identificades.

Foto: Lluís Benejam

En Daniel Siscart, fent explicacions dels bolets trobats.

Custòdia agrària a l'Empordà

I Congrés Europeu de Custòdia del Territori

Els dies 5-8 de novembre vam assistir al Primer Congrés Europeu de Custòdia del Territori al Cosmocaixa de Barcelona. Aquest primer Congrés, que es va organitzar en el marc del projecte LIFE Landlife, va aplegar unes 250 persones de diferents països europeus i entitats d'arreu del món.

Els assistents vam tenir l'oportunitat de participar en un ampli ventall d'activitats des de tallers tècnics d'entitats com ECNC, Eurosite, Europarc Espanya, Fundación Biodiversidad, Paisatges Vius, Submón, CERM, CEN-LR, Legambiente Lombardia i la Xarxa de Custòdia del Territori, fins a activitats socials.

A la visita de camp del darrer dia, els participants del congrés van desplaçar-se a visitar el projecte de custòdia agrària de l'Alt Empordà, en concret vam anar a fer la visita a Can Torres, on vam poder passejar per les vinyes, els estanys de la Gutina, tastar els vins naturals i ecològics i vam poder explicar als 80 assistents l'acord de

Foto: Montse Pasqual

Participants del Congrés de Cosmocaixa de Barcelona.

Participants del Congrés fent la visita a Can Torres de Vilartolí

Fotos: Montse Pasqual

custòdia agrària que tenim signat, com a exemple de promoció de la conservació del territori i paisatge a través d'unes pràctiques sostenibles.

A més, durant el Congrés, es va presentar oficialment la **Declaració de Barcelona sobre custòdia del territori**, la qual la IAEDEN ha sotasignat. Aquesta Declaració de Barcelona sobre custòdia del territori pretén establir les bases per al desenvolupament de la custòdia del territori a escala regional i europea.

Per a més informació: <http://www.landstewardship.eu/item/1st-european-land-stewardship-congress-a-complete-success>

Salvem l'Empordà

El PRUG: una eina necessària per gestionar els espais protegits

Els darrers mesos, el sector turístic dels municipis de l'àmbit del Parc Natural de Cap de Creus, amb el suport dels seus ajuntaments, han criticat durament i públicament el Pla rector d'ús i gestió (PRUG) de l'àmbit marí del Parc Natural de Cap de Creus que la Generalitat ha aprovat inicialment. El conflicte reflecteix la falta de rigor en l'aplicació de les normatives de protecció dels espais naturals. La IAEDEN-Salvem l'Empordà recordem que aquest Pla correspon al desplegament lògic de les eines normatives necessàries i ha instat totes les administracions a treballar cap a un consens que permeti aprovar aquest pla amb garanties per a la protecció de la biodiversitat marina del Cap de Creus.

A finals de novembre, vam presentar les nostres al·legacions a l'avantprojecte del PRUG en les quals destaquem el retard amb el que arriba aquest pla de gestió que, per a nosaltres, és el principal causant de l'objecció que ha provocat la proposta de la Generalitat per banda dels sectors turístics. Segons la llei que va declarar el Parc Natural de Cap de Creus l'any 1998, el Pla de gestió i d'usos s'hauria haver aprovat a finals de 2001: la llei preveia primer el Pla especial del Parc Natural, a aprovar en un termini de dos anys, i després donava un any per l'aprovació del Pla de gestió. El discutit PRUG, doncs, ha arribat amb 13 anys de retard.

Cal tenir en compte que, en 13 anys, la majoria d'interlocutors que hi hagueren en la protecció de l'espai ja no es troben en actiu. A més, durant tot aquest temps, les empreses i els usuaris de l'espai protegit han pogut fer i desfer sense cap regulació i sense gaires complicacions. Alhora han disminuït els recursos del Parc per controlar ni el mínim desitjable pel bé de l'espai protegit. Ara es fa molt difícil poder dir de manera unilateral a les empreses i als usuaris freqüents de l'espai marí corresponent que han de començar a regular la seva intensitat d'activitat.

Des de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, volem tornar al debat, que, de moment, es concentra en les presumptes pèrdues econòmiques que tem el sector turístic, a les veritables funcions del PRUG, que és la protecció, conservació i recuperació dels valors naturals de les zones marines. Volem destacar que, en aquest país, fem bandera dels nostres parcs naturals com a atractius turístics, però cada vegada que es pretén desenvolupar les eines establertes per llei que defineixen els parcs naturals

com a zones protegides i a protegir, determinats sectors protesten al·legant motius econòmics. Cal tenir clar que un parc natural no és un parc temàtic: la seva prioritat no és el rendiment econòmic. Els usos turístics i professionals també són importants, però sempre han de respectar l'objectiu principal de la protecció i desenvolupar-se de manera sostenible. Qui defineix els paràmetres de la protecció i sostenibilitat són els experts que, en aquest cas, són els redactors del PRUG.

També hem reclamat que el PRUG vagi acompanyat d'un informe que detalli els recursos humans, el material i els econòmics que puguin garantir el seu compliment, perquè el Pla no quedi tan sols sobre paper. Sense un pressupost real, la vigilància per al compliment del Pla quedaria en mans d'un ja reduït equip del Parc i dels agents rurals. Com, per exemple, en el cas de les illes Medes on s'incomplixen reiteradament les quotes d'immersió suposadament regulades.

Per arribar a un consens amb el territori, hem proposat a l'administració d'establir taules de diàleg amb els sectors implicats per no demorar més la gestió de l'àmbit marí i per explicar, debatre i consensuar la nova regulació i en les quals també volem participar per representar els valors naturals del Cap de Creus.

Reclamem una millor i actualitzada planificació de grans infraestructures

Tot i la crisi econòmica que estem vivint i que està portant a la precarietat a moltes famílies i ha fet baixar el nivell de vida de moltes altres, la Generalitat continua planificant les infraestructures amb grans pressupostos i sense adaptar-les a les necessitats actuals i futures. Darrerament hem presentat al·legacions a dos projectes d'aquest tipus: una macrozona industrial i logística entre el municipi de Pont de Molins i l'autopista AP-7 i al projecte d'una nova ronda al sud de Figueres (de la carretera C-31 fins a l'estació de Figueres del TGV).

Les justificacions d'aquests projectes segueixen uns planejaments territorials aprovats anteriors a la crisi, com el Pla director urbanístic del sistema urbà de Figueres (PDUSUF) o, com el Pla territorial de comarques gironines, que, tot i ser aprovat el 2010, encara projecta expectatives de creixement difícilment assolibles en el futur. Els plans urbanístics, aprovats en els darrers anys per la Generalitat, continuen sota unes premisses de creixement de població i d'ocupació il·limitades, però pensem que és molt evident que aquestes premisses no són vàlides en aquests moments i difícilment tornaran a ser-ho en el futur.

En el cas d'un nou polígon industrial a Pont de Molins, planificar una àrea logística de 50 ha en un municipi que té un sòl urbà consolidat de 20 ha és desgraciar un municipi i seguir amb un desenvolupament industrial comarcal càdtic, sense planificar. Ja abans de l'aprovació del PDUSUF, vam demanar una planificació de sòls industrials conjunta a la comarca i un creixement a partir de la demanda real

i del grau d'ocupació de les zones ja desenvolupades. Sense aquesta planificació, el desenvolupament podria acabar amb zones industrials mig-ocupades i mig-abandonades a tota la comarca i especialment per tot el corredor mediterrani al seu pas per l'Alt Empordà. En les al·legacions presentades a la zona industrial de Pont de Molins, hem demanat racionalitzar el desenvolupament de sectors industrials segons unes fases de creixement i a partir de l'ocupació dels sòls industrials ja desenvolupats. Considerem important redefinir l'escenari actual i, tocant de peus a terra, les estratègies de creixement i de desenvolupament de les àrees logístiques i industrials de la comarca sobre la base del context econòmic actual.

També hem presentat al·legacions a l'estudi informatiu i l'estudi d'impacte ambiental del projecte d'una nova ronda sud de Figueres posant en dubte la necessitat i la prioritat d'aquesta infraestructura en l'actual moment de crisi. Aquesta ronda enllaçaria la C-31 –o carretera “de la Bisbal”– amb l'estació del TGV i considerem que al projecte exposat al públic tampoc hi ha cap justificació sobre la necessitat d'aquesta carretera. Aquí trobem a faltar unes anàlisis d'alternatives reals com podria ser l'accés a l'estació del TGV mitjançant aparcaments dissuasius a les entrades principals de la ciutat i amb llançadores directes a l'estació. Aquesta solució podria, a més, ajudar a la mobilitat interna a la ciutat expandint la xarxa de transport públic de Figueres. El projecte tampoc aporta cap estudi per sostenir la dada de la intensitat mitjana de trànsit de 10.000 cotxes/dia amb la qual es pretén justificar la carretera. També caldria tenir en compte la futura demanda de carreteres quan el transport privat en cotxe es farà més difícil amb els preus dels carburants que, com certifiquen molts experts, aniran pujant cada vegada més.

En les nostres al·legacions, exposem que les proporcions de moltes grans infraestructures a Catalunya, per exemple el TGV o la C-31, són innecessàries i es planifiquen amb pressupostos desmesurats. El pressupost de la ronda sud, que no arribaria a 5 km, és de gairebé 25 milions d'euros, i considerem que aquests diners es podrien destinar, per una banda, a projectes d'infraestructures més urgents, o, per altra banda, als sectors socials que més han patit les retallades dels darrers anys amb el resultat de milers de famílies a Catalunya vivint en precarietat o en la pobresa.

A més caldria avaluar també la situació real de l'estació del TGV a Figueres. Primer de tot s'haurien d'aportar dades sobre els usuaris del TGV que provenen de la C-31. I també recordar que aquesta estació no es va projectar com estació de passatgers, però que es va construir per circumstàncies lligades a la concessió de l'empresa constructora del túnel del Pertús que, a partir del 2009, quan s'havia projectat la inauguració de la via, rebia indemnitzacions.

En els dos casos, hem demanat a la Generalitat de retirar els projectes fins que estiguin degudament justificats i a actualitzar la planificació de grans infraestructures en general.

Guies il·lustrades de natura • Toni Llobet François

Flora i fauna del Parc Natural Aiguamolls de l'Empordà

698
espècies
il·lustrades

Marcel Gutinell Mauri

Cap de Creus, l'Albera i Golf de Roses

45 indrets singulars

fes-te soci i tria una guia

Flora i fauna de l'Espardeny L'Albera

671
espècies
il·lustrades

Flora i fauna del Parc Natural Cap de Creus

695
espècies
il·lustrades

Presentem, amb permís del seu autor, els sis punts que hem seleccionat d'entre el total de dotze que recull l'article que Vicenç Navarro publicà al diari Público el 13 de novembre de 2014. Aquest article ha estat fruit d'una reflexió personal davant les eternes i inútils cimeres internacionals que, teòricament, haurien d'establir polítiques encaminades a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic. Us recordem que l'economista Vicenç Navarro va haver de exiliar-se de l'Estat espanyol per raons polítiques, però que ha treballat i exercit a Suècia, Gran Bretanya i Estats Units. I que també ha assessorat a les Nacions Unides a l'OMS, al govern xilè de Salvador Allende, al revolucionari cubà, al socialdemòcrata suec, al socialista espanyol, al tripartit català i al dels EUA. I, tot i que el seu posicionament envers el "decreixement" és qüestionable, hem cregut que la seva postura envers el canvi climàtic era prou interessant per fer-vos-la conèixer.

El canvi climàtic i el seu impacte en el benestar de les poblacions:

Un dels fenòmens que definirà amb més intensitat el segle XXI serà l'impacte que els canvis irreversibles del clima tindrà sobre el benestar de les poblacions (i molt en particular de les poblacions urbanes). Davant d'aquesta realitat, seria urgent subratllar que:

1. Aquests canvis no són només amenaçadors per al futur, sinó que la humanitat ja la pateix ara mateix.
2. És obvi que les societats, tant les més desenvolupades econòmicament com les menys desenvolupades, no estan prou preparades per respondre a aquesta amenaça.
4. El sistema econòmic vigent, tant en la majoria de països desenvolupats com en els que estan EN vies de desenvolupament, es troba caracteritzat pel sistema de propietat privada dels grans mitjans de producció, distribució i finançament... Això està dificultant la resposta necessària per respondre a l'amenaça que

representa el canvi climàtic, que requereix un canvi substancial en les relacions de poder derivades d'aquest sistema econòmic i de la seva governança econòmica i política.

Per prevenir l'agudització del problema així com per assolir la reducció dels danys i la nostra adaptació als canvis climàtics, es requerirà una democratització d'aquesta governança i canvis en els tipus de producció, consum i distribució.

6. Les àrees de major conflicte seran les que se centrin en els canvis en els sistemes de producció, consum i distribució de recursos. I s'ha de considerar que l'enorme concentració de recursos en mans privades resultarà incompatible amb el projecte reformador de protecció davant els danys climàtics que siguin impulsats per les classes populars.
11. Totes les formes de regulació per reduir el canvi climàtic que han estat basades en el mercat han fracassat estrepitosament. La prevenció de la contaminació a partir de la compra i venda dels drets de contaminació ha estat un enorme desastre, i no hi ha cap altra manera de definir-ho. I és que cap dels principals avenços assolits durant la història recent de la humanitat tampoc s'ha basat mai en mecanismes mercantils. Recordem que el desenvolupament de drets polítics, socials i laborals, amb conquestes per als moviments obrers, feministes o ecològics, s'ha aconseguit sempre com a resultat d'accions polítiques i d'intervencions públiques.
12. Com a conseqüència, es requereix que s'estableixi de manera urgent i immediata una àmplia aliança de forces polítiques, socials i sindicals que estiguin encaminades a assolir la necessària democratització de les institucions polítiques, i que abasten des de les institucions representatives a les de participació massiva i directa. Aquesta acció hauria de relacionar totes les problemàtiques que tenen una causa comuna, qüestionant sempre un sistema econòmic, polític i social que anteposa els interessos d'acumulació de la riquesa i de les rendes a la satisfacció dels drets humans.
La nostra pervivència en un món millor hauria de ser l'interès primordial.

Vicenç Navarro.

Enllaç per llegir l'article sencer: <http://www.vnavarro.org/?p=11501>

Algunes reflexions sobre el TTIP (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*)

En el butlletí de tardor 2014, vaig fer algunes reflexions sobre el TTIP, el tractat de comerç entre els Estats Units d'Amèrica (EUA) i la Unió Europea (UE). Atesa la importància del tema, crec necessari insistir-hi. Els àmbits afectats pel TTIP són múltiples, i tracta essencialment sobre normatives en temes tan diversos com alimentació, feina, drets laborals, energia, protecció de dades personals, serveis públics, regulació financera, regulació de la banca, medicines, etc. Entre totes aquestes afectacions, em centraré en els sectors de salut, alimentació i medi ambient que no vaig comentar a l'anterior escrit per manca d'espai. Comencem recordant que un dels principis en els quals es fonamenta el TTIP és el de reconeixement mutu i harmonització de regulacions. Per aquest principi, s'arribaria al fet que un producte acceptat a un costat de l'Atlàntic s'acceptés a l'altre costat, però aplicant la regulació menys exigent, encara que sigui més perjudicial socialment o ambientalment. Així, per exemple, els productors d'agricombustibles aprofiten el tractat per aconseguir la màxima utilització de blat de moro i soja per produir hidrocarburs com a combustible, contra les limitacions que ha legislat la UE en aplicar el criteri de prioritzar-los en la lluita contra la fam. En relació amb el fracking, només cal dir que els lobbys pressionen perquè s'eliminin a Europa les moratòries existents en les autoritzacions de perforacions i perquè s'harmonitzin les laxes normes dels EUA sobre la contaminació de l'aigua i de l'aire amb les normes de la UE.

Un altre principi del TTIP és el de precaució, és a dir, dins de la UE és l'empresa que vol introduir un producte en el mercat la que ha de demostrar que no és perillós per a la salut ni l'ambient. Als EUA, és l'administració la que ha de demostrar-ho. Amb l'aplicació d'aquest principi, queda seriosament afectat el reglament REACH de la UE que és un registre de milers de substàncies químiques prohibides per a determinats usos. Té catalogades substàncies químiques, cancerígenes, mutàgenes, promotores del creixement dels animals, etc. Les pressions dels

lobbys en les negociacions del TTIP està demorant la tramitació del reglament REACH perquè s'acceptin productes fins ara prohibits a la UE i acceptats als EUA. Per exemple, en el sector de l'alimentació, es volen introduir els pollastres netejats amb clor no acceptats a la UE i sí als EUA i en la mateixa situació trobem les carns amb hormones de creixement. També es volen rebaixar estàndards sobre pesticides i plaguicides que poden afectar perillosament plantes, persones, pol·linitzadors, etc. Respecte als transgènics, s'obren les portes a molts d'ells fins ara només autoritzats als EUA (que ni s'etiqueten!). També s'harmonitzen i s'accepten traces de transgènics més elevades en el cos humà. Un altre sector objecte de pressions és el que fa referència als nanomaterials, formats per minúscules partícules que poden creuar barreres biològiques del cos, pell i cervell. S'utilitzen en aliments, plaguicides, teixits i en el negoci armamentista. Els efectes dels nanoelements sobre la salut estan sotmesos a diverses investigacions per precaució. Alguns productors ja estan intentant que el TTIP sigui un "colador" per a aquesta indústria que aixeca grans expectatives de facturació. Un altre exemple a ressaltar és que les negociacions del TTIP han frenat l'actual treball legislatiu a la UE sobre alteradors hormonals (ED). Els ED estan presents en envasos de plàstic, pesticides i altres productes. Interfereixen en el sistema endocrí i provoquen efectes com dificultat d'aprenentatge, dèficit d'atenció i fins i tot càncer. Podríem esmentar altres exemples d'afectacions pel tractat com les regulacions sobre clonacions d'animals, les plantes i els arbres transgènics, etc., però crec que ja queda demostrada la gravetat i importància del tractat.

Un altre tractat que els EUA estan impulsant de forma paral·lela al TTIP és l'Acord Estratègic Trans Pacífic o TPP, acord comercial amb països del Pacífic on es negocien temes similars al TTIP i amb principis similars. Són significatives les discussions dins del TPP que fan referència als drets de propietat intel·lectual i patents. En els acords, es proposen 95 anys de drets exclusius de propietat intel·lectual que, en l'àmbit de la medicina, significaria la desaparició dels medicaments genèrics. També es proposa que les patents s'apliquin als mètodes de diagnosi, tractament i operacions. D'aquesta forma, les tècniques d'operació de cor o els protocols per a la detecció o tractament de càncer estarien sotmesos a pagaments de drets per part dels malalts. El perill és que d'aprovar-se els denominats "drets de propietat intel·lectual" dins del TPP, al cap de poc temps poden aplicar-se al TTIP, com ja ha succeït amb altres negociacions bilaterals. Les propostes en les negociacions secretes, tant al TTIP com al TPP, també van a favor de la privatització de serveis. Una disposició en discussió és la denominada de "Trinquet", que no permetria invertir acords

acceptats, per exemple, renacionalitzar els serveis públics, si ja han estat privatitzats. Aigua, energia, etc., quedarien en mans privades per sempre.

La contestació al TTIP a Europa està augmentant. Així, davant de la no autorització per la UE a una “Iniciativa Ciutadana Europea”(ECI) per a influir en les negociacions, “Stop-TTIP” ha organitzat una ECI no oficial amb gran èxit. Però per als governs espanyol i català, el TTIP és sagrat. El 6 de maig de 2014 “izquierda plural” va demanar al Congrés dels Diputats un referèndum sobre l’aprovació del TTIP que va ser rebutjada pels vots de CiU, PP, PSOE i UPyD. El president de la Generalitat, el 25 de juny de 2014, va tirar pilotes fora davant de la interpel·lació sobre el TTIP que va fer la CUP. El 25 de novembre de 2014, el PP i CiU han defensat una proposició perquè el “Gobierno” pressioni a Brussel·les per accelerar les negociacions del TTIP... Afortunadament, gràcies a les campanyes impulsades contra el TTIP per la societat civil, cada cop hi ha més gent en oposició i l’aprovació prevista per al 2015 sembla que s’està allunyant, però caldrà estar molt alerta.

Ramon Caralt

Guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya

Els companys d’IPCENA, socis nostres a la Federació Ecologistes de Catalunya (EdC), han editat una gran guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya.

Els socis/sòcies de la IAEDEN-Salvem l’Empordà la podeu comprar amb un descompte interessant: a 30 €! (PVP 39,50 €).

La podeu demanar a iaeden@iaeden.cat o 972 670 531.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

En/Na.....
De professió.....
Domiciliat a.....
Població..... Codi Postal.....
Comarca..... Telèfon.....
Data naixement..... DNI.....
Adreça electrònica.....

S'inscriu a la IAEDEN com a soci:

Soci juvenil, fins a 25 anys	(15 € l'any, mínim)	☐	€
Soci numerari, ordinari	(35 € l'any, mínim)	☐	€
Soci familiar	(45 € l'any, mínim)	☐	€
Soci protector	(70 € l'any, mínim)	☐	€
Jubilat	(10 € l'any, mínim)	☐	€

Data i signatura

Voldries col·laborar activament amb l'entitat Sí
 No

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom del banc o caixa.....

Adreça de la sucursal..... Població.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

iban

Codi banc

Núm. sucursal

control

núm. cc o llibreta

Títular del compte.....

Domicili del titular.....

Distingits senyors: Els agrairé que, fins a nova ordre, atenguin amb càrrec al meu compte els rebuts que els presenti la IAEDEN, a nom del soci que figura adjunt.

..... 201.....

Firma del titular del compte

NOM DEL SOCI..... soci núm.....

BRAU EDICIONS

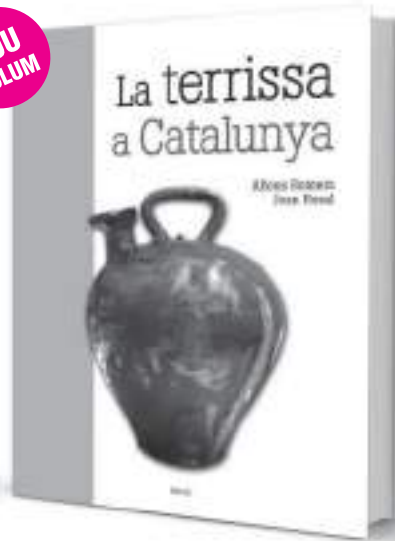
www.brauedicions.com

Col·lecció
Eines i feines

NOU
VOLUM

PVP:
19,50 €

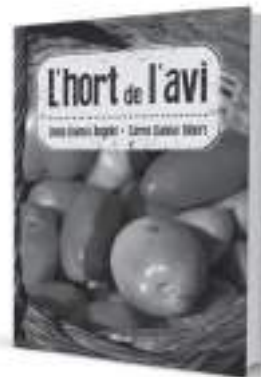

PVP:
19,50 €

Profusament il·lustrats amb imatges de les peces més representatives i característiques.

PVP:
39,50 €

PVP:
9,50 €

390
espècies
il·lustrades

- ⇒ La millor i més completa guia de bolets que s'ha fet mai a casa nostra.
- ⇒ Amb més de 1.200 noms populars de bolets, tots ells revisats per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

- ⇒ Una guia que ens ajuda a tenir cura de l'hort i ens explica com cultivar les nostres hortalisses.
- ⇒ Organitzada en còmodes fitxes que inclouen, a més d'una imatge de l'hortalissa, indicacions de les èpoques propícies per a cada activitat.